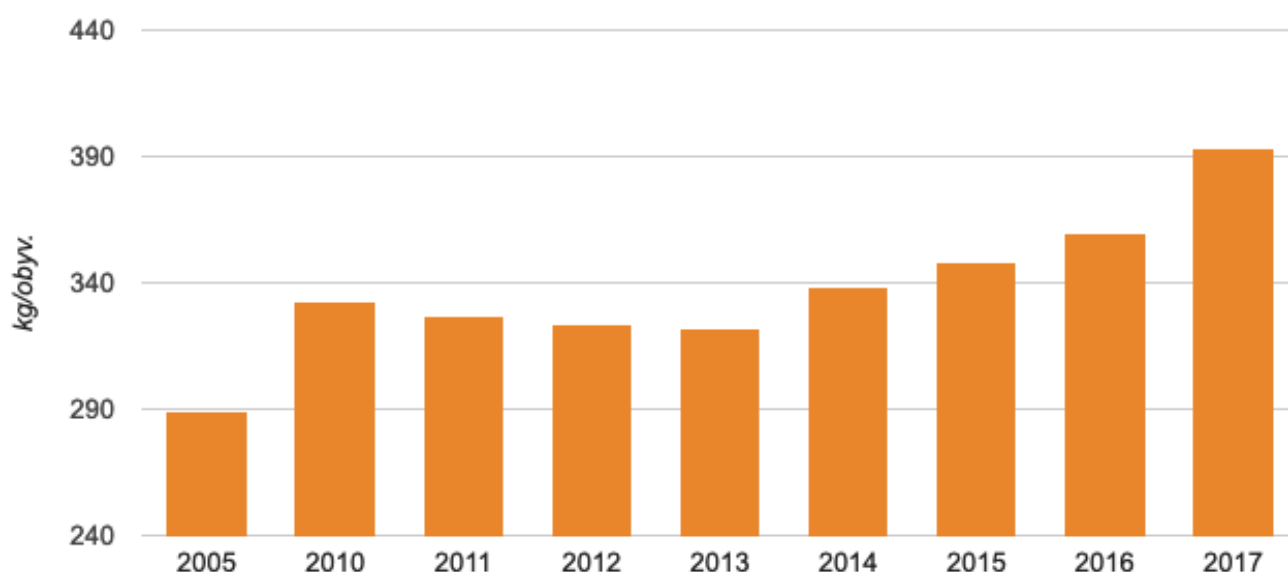

Prečo Zero Waste

Viac ako štrnásť miliónov ton. To je množstvo odpadov, ktoré vyprodukovalo Slovensko v roku 2017. Z toho 2.1 miliónov ton bol komunálny odpad, čo predstavuje **393 kg na obyvateľa za rok**. A toto číslo bohužiaľ každý rok narastá.

Vývoj množstva komunálneho odpadu na obyvateľa:

Zdroj: ŠÚ SR

Z tohoto obrovského množstva triedime a recyklujeme iba 29%, čím sa zaradujeme na posledné priečky v rámci EÚ. Až 61% komunálneho odpadu končí na skládke a spôsobuje znečistenie pôdy, povrchových i podzemných vôd a vzduchu. A to sú zhodou okolností tri základné zložky, ktoré potrebujeme k životu.

Čo by sme my, ako bežní ľudia, mohli urobiť, aby sa tieto čísla zmenili?

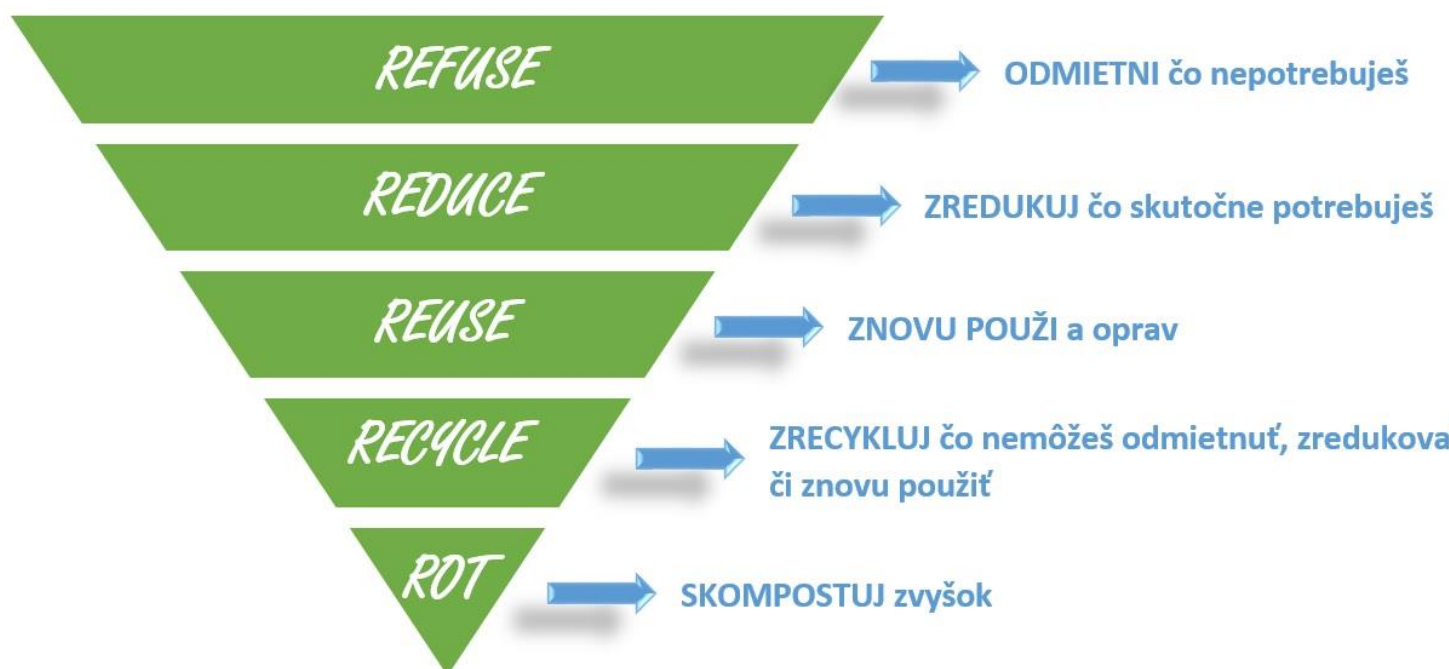
Prvé, čo človeku asi napadne je začať viac a poctivejšie triediť odpad. Áno, tu je isto dobré začať, ale zároveň je tu veľmi zlé skončiť. Recyklácia síce odkloní odpad zo skládky a šetrí zdroje na výrobu nových vecí, ale zároveň je energeticky veľmi náročná a má dopad na životné prostredie. Kým papier a sklo sa recyklujú v pravom slova zmysle a teda naozaj z nich vzniká opäť papier a sklo, s plastom to už bohužiaľ nie je také ružové. Plast sa podrví na vložky a v lepšom prípade sa znovu použije ako prímes pri výrobe lavičky či

plastovej šmyklavky. No tu už je skombinovaný s iným materiálom a preto ho už nebude možné opäť recyklovať. Čiže ďalší krok je skládka

Čo teda vieme urobiť už dnes, aby sme svojou troškou prispeli k redukcii odpadu?

Tá “Nula” v pojme Zero Waste môže znieť desivo a nereálne. Ale netreba sa toho báť, ono to vôbec nie je také ťažké. Stačí si osvojiť päť základných pravidiel Zero Waste životného štýlu (a to presne v poradí ako sú na obrázku):

Filozofia Zero Waste

#1 Refuse: Odmietni čo nepotrebuješ.

Najúčinnejší spôsob ako zamedziť vzniku odpadu je začať odmietaať. Začnite používať slovíčko “NIE”. Odmietnite reklamné predmety, letáky do schránky, igelitku v obchode...

#2 Reduce: Zredukuj čo skutočne potrebuješ.

Aplikujme do našich životov dobrovoľnú skromnosť. Zamyslime sa pred každým nákupom, či danú vec naozaj potrebujeme (napríklad piate rifle, či

nový mobil). Nemáme možnosť si to niekde požičať (napríklad vŕtačku alebo stan)? Nezabúdajme, že náš dnešný nákup je náš zajtrajší odpad.

#3 Reuse: Znovu použi a oprav.

Nie všetko čo sa pokazí, musí hneď letieť do koša. Skúsme veci radšej opraviť a používať ďalej. Výroba každej novej veci si vyžaduje množstvo energie, vody a neobnoviteľných zdrojov našej planéty. Neplytvajme nimi. Kupujme veci, ktoré sú dizajnované tak, aby vydržali a v prípade potreby sú ľahko opraviteľné. Ak máme možnosť, nakupujme second hand (a nielen oblečenie). No a samozrejme úplne vyradíme jednorazové veci z našich životov. Na všetko jednorazové totiž existuje trváca alternatíva. Látkové nákupné tašky, bavlnené vreckovky, sklenené kelímky na kávu...

#4 Recycle: Zrecykluj čoho sa nemôžeš zrieknuť, zredukovať to či znovu použiť.

Naučme sa správne triediť náš odpad. Ale nezabúdajme, že recyklácia je finančne a energeticky náročný proces s dopadom na životné prostredie. Navyše nie všetky materiály dokážeme zrecyklovať a vyrobiť z nich znova niečo užitočné. Preto je najdôležitejšie predchádzať vzniku odpadu. Recyklácia by mala prísť na radu až ako štvrtá – až keď sme danú vec nemohli odmietnuť, zredukovať či znovu použiť.

#5 Rot: Skompostuj zvyšok.

Až 40% odpadu bežnej domácnosti tvorí biologicky rozložiteľný odpad. Tento sa dá skompostovať a vzniknuté hnojivo môžete využiť v záhradke či na balkóne. Kompostovať sa dá aj v bytovke na sídlisku. Na výber je niekoľko možností: založte si komunitné kompostovisko, kúpte si vermikompostér alebo elektrický kompostér.

Samozrejme nula nikdy nie je skutočná nula, ale dá sa k nej dostať veľmi blízko. Bea Johnson, autorka knihy Zero Waste Home, naplní za rok komunálnym odpadom iba jeden zaváraninový pohár spolu so svojou 4-člennou rodinou. Možno sa až tak ďaleko nedostaneme, ale každý krôčik správnym smerom je dôležitý!